

RECENSION

Moonlight Benjamin gör förhållande och kraftfull musik som tar andan av denna recensent.

FOTO: MA CASE PRODUCTIONS

Politik, sväng och lite vodou

Alexander Agrell låter öronen ta en tur till Haiti och umgås med musik av RAM och Moonlight Benjamin.

HAITI

RAM

August 1791

Moonlight Benjamin

Siltane

■ Känns den invanda favoritmusiken ibland som sex dagar gammalt bröd? Utan smör? Spetsa då öronen mot Haiti. I den musikaliska och kulturella smältugnen hittar man lätt spännande och mycket speciella saker. Dessutom vet folket där en smula om sväng.

Landet har sannerligen haft mycket mer än sin beskärda del av kriser, krig, naturkatastrofer och politisk turbulens. Och den

starkaste musiken växer fram när texter om denna verklighet nitas ihop med effektiva melodier och den oemotståndliga compaspulsen.

Gruppen RAM, startad 1990 och ofta utsatt för hot från antidemokratiska krafter, är förvisso inte ny. Men musiken på det senaste albumet "August 1791" känns oändligt vital. Som New York Times formulerat det: "jubelmusik skapad som en motvikt till brutala livsvillkor".

I botten på "August 1791" finns ett elastiskt rytmiskt driv så massivt och instrumentpackat att det skulle kunna vara producerat av Phil Spector. Melodierna och sången bärs fram på ett tungt, glädjefullt sväng,

Lunise och Richard Morse på scenen.

bitvis "discomässigt" med tryck på alla taktslagen.

Gruppen byter också skickligt taktart, hastighet och intensitet från spår till spår, utan att låta det pumpande partymässiga trycket slappna. Arrangerade melodislingor, en sorts utsträckta riff, växelverkar hela tiden med "huvudmelodin" och sången på ett grymt effektivt sätt.

RAM:s grundare Richard Morse har kallat musiken för "vodou rock 'n' roots". Element från vodoukulturen möter rock; traditionella instrument med afrikanska rötter bildar en en-

het ihop med elbas, elgitarrer, synt och trumset. Somligt ligger nära västafrikansk highlife. Texterna till dessa traditionella sånger är på den franskbaserade haitiska kreolskan.

Sångerskan Lunise Morse är ok, men inget riktigt vinnarkort, eftersom hon sjunger allt på ungefär samma sätt. Det stör i och för sig väldigt lite, eftersom hon oavbrutet svaras av en hungrig kör och eftersom det är hela musikpaketet som fångar och håller en fast, inte enskilda insatser.

Albumtiteln syftar på den månad då det stora slavupproret på ön starta-

de, den revolution som ledde till Haitis självständighet. Detta är bitvis politiskt genomsyrad musik där en text ger en bild av upproret mot diktatorn Baby Doc Duvalier 1985, medan andra beskriver hårt vardagsliv i Haiti.

Mer Haiti, musik och politik. Tidigare i år släppte Moonlight Benjamin "Siltane" och det är en platta som tar andan ur en.

Den haitiska sångerskan som numera bor i Frankrike sjunger på kreol och kombinerar här rotmusik från sitt födelseland med bluesinsprutad rock à la Black Keys och White Stripes. Någonstans i mixen klingar det också av U2. En gitarrfigur i "Papa Legba" är lika med "hello, hello" från "Smells like teen spirit".

Förhållande musik: mörk, tung, majestätisk och exceptionellt kraftfull. Den beskrivningen passar perfekt också på Moonlight Benjamins röst: fullt kontrollerad, men med en starkt lysande inneboende intensitet.

Inget som Benjamin gjort förut liknar "Siltane" musikaliskt. Här är hennes mål att göra upp med kolonialismen och alla exotiska, mer eller mindre förljugna, bilder av Haiti som spritts i väst genom åren. Moonlight Benjamin vill visa det verkliga Haiti och ifrågasätta tystnaden kring de orättvisor som folket på Haiti fått utstå.

I det antirasistiska budskapet ingår att vi alla hör samman, oavsett vilken kultur vi råkar komma ur. Benjamin, själv vodouprästinna, har låtit sig inspireras i låtskrivandet av vodousångernas rytmer och melodier och av haitiska poeter och filosofer.

Runt stämman har Matthis Pascaud byggt en imponerande och förförande katedral av olika gitarrfigurer och sound, i samspel med bas, trumset och slagverk. Du har knappast hört något liknande.

TEXT: ALEXANDER
AGRELL
alexander.agrell
@sydsvenskan.se

